

GEODEZJA NORWESKA CZEKA NA ZMIANY

Rozmowa z Olbjørnem Kvernbergiem, wiceprzewodniczącym Geoforum

prywatne, jak i przedstawiciele instytucji państwowych czy samorządowych.

Ile wynosi składka roczna i na co może liczyć członek ze strony stowarzyszenia?

Należy zaznaczyć, że mamy dwa rodzaje członkostwa: dla osób prywatnych oraz instytucji i firm. Składka zwyczajna dla osoby fizycznej wynosi 340 koron (ok. 170 zł). Studenci oraz emeryci i renciści płacą połowę tej kwoty. Członek zwyczajny dostaje bezpłatnie czasopismo „Posisjon” wydawane przez stowarzyszenie 6-8 razy w roku, a na stronie internetowej Geoforum znajdzie nie tylko wiele informacji branżowych, ale może np. złożyć swoje CV, jeśli poszukuje pracy. Może

DARIUSZ KNOLL: Panie przewodniczący, ilu członków liczy stowarzyszenie Geoforum i kto może do niego należeć?

OLBJØRN KVERNBERG: Geoforum ma ok. 2000 członków stowarzyszonych, skupionych w piętnastu oddziałach na terenie całej Norwegii. Nie trzeba spełniać żadnych specjalnych wymagań, aby należeć do Geoforum. Zainteresowane członkostwem są głównie osoby związane ze zbieraniem, opracowywaniem i produkcją danych wykorzystywanych w geodezji. Mogą to być zarówno osoby

KONFERENCJA „GEOFORUM 2005”

Stowarzyszenie Geoforum skupia w Norwegii pracowników firm, naukowców i urzędników zajmujących się szeroko rozumianą problematyką geodezji. W dniach 20-22 kwietnia w Radisson SAS Plaza Hotel w Oslo odbyła się Krajowa Konferencja „Geoforum 2005”. Impreza zgromadziła 440 uczestników (przy 4,5-milionowej populacji!) i 17 wystawców. Dominujące tematy to tworzenie informacji numerycznej o terytorium Norwegii, wykorzystanie internetu w branży geoinformatycznej, rola geodezji w ostrzeganiu przed atakiem tsunami, rejestr nieruchomości, systemy informacji dla przedsiębiorstw sieciowych, możliwość przekazywania takich informacji i zarządzania nimi. Rozmawiano również o nowych technologiach i metodach w geodezji, wykorzystaniu GIS oraz o wyzwaniach dla branży. „Geoforum 2005” zakończyło się wykładem o normach prawnych w prawie budowlanym i planowaniu oraz o sytuacji geodezji w sektorze państwowym.

DARIUSZ KNOLL

1816

Jan Siestrzyński, pedagog i lekarz, wprowadził litografię do reprodu-

kowania prac kartograficznych. W 1819 r. uruchomił jedną z pierwszych w Polsce pracowni litograficznych (w Instytucie Głuchoniemych w Warszawie, gdzie był nauczycielem). W 1818 r. maszyny litograficzne sprowadzono także do Kwatermistrzostwa Generalnego.

1818

W Królestwie Kongresowym na bazie Kodeksu Napoleona uchwalono prawo o ustaleniu własności dóbr nieruchomości oraz o przywilejach i hipotekach. Z inicjatywy Stanisława Staszica opracowano nowy system miar (nowopolski).

Milę staropolską zastąpiono milą nowopolską o długości 8534,31 m.

1820

Na Uniwersytecie Wileńskim otwarto Katedrę Geodezji Wyższej.

◆ W ciągu ośmiu lat na Dolnym Śląsku założono sieć triangulacji podstawowej – tzw. łańcuch Mufflinga.

1821

Ukazuje się pierwszy w polskiej kartografii plan przedstawiający rzeźbę terenu za pomocą warstwic – Plan Warszawy wykonany przez Korpus Inżynierów Wojskowych na bazie pomiarów niwelacyjnych z lat 1819-21. Rok później ukazał się

9-arkuszowy Plan Warszawy, który do końca XIX w. był podstawowym planem stolicy.

Dariusz Knoll i Olbjørn Kvernberg

również otrzymać zniżki na różnego rodzaju kursy i konferencje organizowane przez Stowarzyszenie. Podobnie członkowie instytucjonalni mogą otrzymać zniżki dla swoich pracowników oraz zamieszczać darmowe ogłoszenia.

Jak wygląda podział rynku usług geodezyjnych w Norwegii? Jakie rodzaje prac wykonują firmy prywatne, a jakie państwowe?

Nie ma sztywnego podziału. Prywatne firmy mogą wykonywać wszystkie rodzaje robót, ale to gminy są jednostkami odpowiedzialnymi za wykonawstwo.

Mogą one jednak wynaiać prywatne firmy jako podwykonawców.

Jakiej wielkości są firmy geodezyjne w Norwegii?

Mamy dwa typy firm geodezyjnych: małe (1-2-osobowe) oraz 4-5 dużych, które są głównymi aktorami na rynku usług w branży geodezyjnej.

Z jakim problemem boryka się obecnie geodezja w Norwegii?

Po pierwsze, opinia publiczna sądzi, że usługi geodezyjne są za drogie. Po drugie, gminy mają duży wpływ na rynek usług geodezyjnych. Obecnie rozpatrywana jest w parlamencie ustawa, która ma rozwiązać problem monopolu gmin i szerszego dostępu prywatnych przedsiębiorstw do rynku usług geodezyjnych.

Czy sprawy geodezji i kartografii reguluje jednolita ustawa?

Obecnie funkcjonuje wiele aktów prawnych, ale w planach jest opracowanie jednolitej, nadrzędnej ustawy.

Czy dostęp do pracy ze zdjęciami lotniczymi jest w jakiś sposób ograniczony, np. z uwagi na tajemnicę państwową?

Tego typu prac oczywiście nie może wykonywać każda firma. Te firmy, które pracują ze zdjęciami lotniczymi, muszą być dobrze znane w branży i mieć specjalne pozwolenie. ■

KRÓTKO

● Firma **Bluecom Group Ltd.** wybrała technologię MapInfo jako podstawę do tworzenia Smart-ACCESS – nowego narzędzia do śledzenia floty pojazdów; serwis jest dostępny (w formie subskrypcji) przez portal www.blue-com.co.uk; klientami Bluecom są przedstawiciele branży transportowej, budowlanej i sektora publicznego.

● Na rynku pojawiła się nowa, czwarta już, wersja oprogramowania BusinessMAP firmy **ESRI**; służy ono do przetwarzania informacji z baz danych i arkuszy kalkulacyjnych, a potem prezentowania ich na mapach; pozwala m.in. na wizualizowanie w różny sposób legendy mapy, sortowanie w prosty sposób baz danych.

● W stanie **Illinois (USA)** powstaje projekt GIS do zabezpieczenia przed atakiem agroterrorystycznym; ma on służyć do zbierania i gromadzenia danych o inwentarzu żywym i zbiorach; zostaną zebrane informacje koncentrujące się na zdrowiu zwierząt oraz rozbudowywane będzie oprogramowanie do monitorowania zwierząt i zbiorów rolnych.

● **Leica Geosystems** wprowadziła nowe oprogramowanie IISCAD Surveying & Engineering 7 dla pracy w systemie Windows; zawiera ono takie elementy, jak: obliczenia geodezyjne, modelowanie dwu- i trójwymiarowe, transformacje, tworzenie profili itp.; wymiana danych jest dostępna dzięki formatowi plików XML.

● Ministerstwo turystyki w **Nowej Zelandii** jest w trakcie tworzenia map, które dostarczą informacji o krajowym i międzynarodowym ruchu turystycznym w tym państwie; zostaną one umieszczone na platformie GIS; początkowo dane będą wykorzystywane przez instytucje rządowe; projekt ma być ukończony w grudniu.

● **PCI Geomatics** odnowiło trzyletnią licencję edukacyjną dla Wydziału Geografii Uniwersytetu w Calgary; pakiet Geomatica używany jest przede wszystkim przez studentów teledetekcji; w ramach licencji zapewniane jest wsparcie techniczne i uaktualnienia oprogramowania.

1822

Początek prac nad mapą topograficzną Królestwa Polskiego (Wielką Mapą Kwatermistrzostwa). Prace wykonywali (do czasu powstania listopadowego – 1831 r.) oficerowie Generalnego Kwatermistrzostwa i Biura Topograficznego pod dowództwem pplk. Józefa Koriota. Obszar Królestwa podzielono na 59 sekcji (1:126 000), założono sieć triangulacyjną powiązaną z sieciami Prus i Austrii, i pomierzono prawie 73 tys. km² powierzchni kraju (część zachodnia i południowa).

1825

W Królestwie Kongresowym wydano instrukcję hipoteczną; wprowadzenie pojęcia księgi hipotecznej/wieczystej. ♦ W Warszawie utworzono Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, którego zadaniem było udzielanie kredytów hipotecznych.

1827

Ukazuje się Atlas Królestwa Polskiego Juliusza Kolberga składający się z 8 map województw uzupełnionych o dane statystyczne.

1828-32

Powstaje łańcuch triangulacji podstawowej łączący Górną Śląsk z Pomorzem. Prace prowadzone pod dowództwem generała Wilhelma

von Krause-necka, artylerzysty i topografa, w latach 1829-1848 szefa sztabu armii pruskiej.

